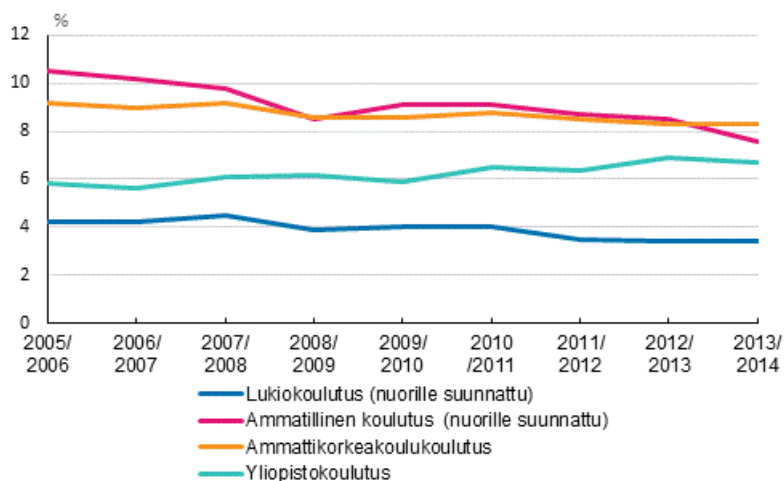


# Koulutuksen keskeyttäminen 2014

## Koulutuksen keskeyttäminen väheni

Tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista 5,4 prosenttia keskeytti opinnot eikä jatkanut missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa lukuvuoden 2013/2014 aikana. Keskeyttäminen väheni edellisvuoteen verrattuna ammatillisessa koulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa ja pysyi ennallaan lukio- ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen koulutustilastoista.

### Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen lukuvuosina 2005/2006–2013/2014, %



Nuorille suunnatussa lukiokoulutuksessa keskeytti 3,4 prosenttia, nuorille suunnatussa ammatillisessa koulutuksessa 7,6 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksessa (ammattikorkeakoulututkinnot) 8,3 prosenttia ja yliopistokoulutuksessa (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot) 6,7 prosenttia lukuvuonna 2013/2014.

Jos koulutussektoreita vaihtaneita, esimerkiksi lukiokoulutuksesta ammatilliseen koulutukseen siirtyneitä, ei lasketa keskeyttäneiksi, keskeyttämisprosentit pienenevät. Useimmin koulutussektoria vaihtoivat ammattikorkeakoulu- ja lukiokoulutuksen opiskelijat. Naiset vaihtoivat koulutussektoria hieman innokkaammin kuin miehet.

Miehet keskeyttivät kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen naisia useammin kaikissa koulutussektoreissa. Miehet keskeyttivät useimmin ammattikorkeakoulukoulutuksen ja naiset ammatillisen koulutuksen. Omassa koulutussektorissaan miehet keskeyttivät opintonsa naisia useammin ammatillista koulutusta lukuun ottamatta.

Eniten keskeytettiin luonnontieteiden koulutusalaalla, luonnonvara- ja ympäristöalalla sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla. Suhteellisesti vähiten keskeyttäneitä oli muun koulutuksen koulutusalaalla, johon sisältyy mm. sotilas-, rajavartiolaitos- sekä palo- ja pelastuskoulutus sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alaalla.

### Tutkintoon johtavassa koulutuksessa keskeyttäminen sukupuolen ja koulutussektorin mukaan lukuvuonna 2013/2014 <sup>1)</sup>

Sukupuoli / koulutussektori		Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2013	Keskeytti omassa koulutussektorissaan	Vaihtoi koulutussektoria	Keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen
			%	%	%
<b>Yhteensä</b>		<b>491 057</b>	<b>6,7</b>	<b>1,3</b>	<b>5,4</b>
Miehet ja naiset	Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	96 270	3,4	1,8	1,6
	Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	125 541	7,6	0,8	6,9
	Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)	128 539	8,3	1,9	6,4
	Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot)	140 707	6,7	0,9	5,8
Miehet	Yhteensä	234 229	7,5	1,2	6,3
	Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	41 388	3,6	1,7	1,9
	Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	67 096	7,5	0,5	7,0
	Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)	60 100	10,2	1,9	8,2
	Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot)	65 645	7,5	1,0	6,5
Naiset	Yhteensä	256 828	6,0	1,4	4,6
	Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	54 882	3,2	1,8	1,4
	Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	58 445	7,8	1,1	6,7
	Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)	68 439	6,7	1,9	4,8
	Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot)	75 062	6,0	0,9	5,1

1) Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat kokonaisopiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Tiedot eivät sisällä Jyväskylän aikuisopistoa, Pohjois-Savon opistoa eikä Poliisiammattikorkeakoulua, sillä keskeyttämistä ei ole voitu laskea puutteellisten seurantatietojen vuoksi.

Kahdeksantoista vuotta täyttäneistä lukiokoulutuksen keskeyttäneistä 42 prosenttia jatkoi tutkintotavoitteista opiskelua jollain muulla koulutussektorilla ja 16 prosenttia meni töihin. Vastaavat luvut ammatillisessa koulutuksessa olivat 9 ja 23 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksessa 23 ja 52 prosenttia ja yliopistokoulutuksessa 14 ja 58 prosenttia. Työssäkäyntitiedot perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin.

Opiskelun etenemiseen liittyviä muita tietoja löytyy tilastoista [Opintojen kulku](#) ja [Opiskelijoiden työssäkäynti](#).

Vuonna 2014 neljän kuukauden koeajalla oppisopimuskoulutuksen keskeytti 844 opiskelijaa, mikä on 1,7 prosenttia kaikista oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista. Koeajan jälkeen keskeyttäneitä oli 3 385 eli

6,8 prosenttia kaikista oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista. Kaikkiaan oppisopimuskoulutusopiskelijoita oli 49 856 vuonna 2014.

Peruskoulun tavalla tai toisella kesken jättäneitä oli lukuvuonna 2014/2015 yhteensä 372.

Oppivelvollisuutensa kevätlukukaudella kokonaan laiminlyöneitä oli 71 ja oppivelvollisuusiän ohittaneita, ilman peruskoulun päättötodistusta eronneita oli yhteensä 301. Koulupudokkaista yli puolet oli poikia.

Oppivelvollisuutensa laiminlyöneistä poikia oli 42 ja ilman peruskoulun päättötodistusta eronneista 179.

# Sisällys

## Taulukot

### Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen lukuvuosina 2000/2001–2013/2014, %.....	5
Liitetaulukko 2. Peruskoulun koulupudokkaat lukuvuosina 1999/2000–2014/2015.....	5
Laatuseloste: Koulutuksen keskeyttäminen.....	6

# Liitetaulukot

**Liitetaulukko 1. Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen lukuvuosina 2000/2001–2013/2014, %**

Lukuvuosi	Koulutussektori			
	Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)	Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot)
2000/2001	4,2	13,1	9,5	4,2
2001/2002	4,1	12,3	7,6	5,3
2002/2003	3,7	11,3	8,2	5,0
2003/2004	3,8	10,7	8,4	4,8
2004/2005	3,9	10,5	8,7	5,4
2005/2006	4,2	10,5	9,2	5,8
2006/2007	4,2	10,2	9,0	5,6
2007/2008	4,5	9,8	9,2	6,1
2008/2009	3,9	8,5	8,6	6,2
2009/2010	4,0	9,1	8,6	5,9
2010/2011	4,0	9,1	8,8	6,5
2011/2012	3,5	8,7	8,5	6,4
2012/2013	3,4	8,5	8,3	6,9
2013/2014	3,4	7,6	8,3	6,7

**Liitetaulukko 2. Peruskoulun koulupudokkaat lukuvuosina 1999/2000–2014/2015**

Lukuvuosi	Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneet <sup>1)</sup>	Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet <sup>2)</sup>		Kevätlukukauden 9.-luokkalaisten määrä
		Yhteensä	Kevätlukukauden lopun 9.-luokkalaisten määrään verrattuna, %	
1999/2000	90	193	0,29	66 821
2000/2001	69	210	0,33	64 512
2001/2002	63	191	0,31	62 095
2002/2003	79	161	0,26	61 419
2003/2004	67	178	0,28	64 456
2004/2005	70	218	0,34	64 350
2005/2006	60	178	0,27	66 473
2006/2007	55	152	0,23	66 230
2007/2008	47	115	0,17	67 388
2008/2009	39	150	0,23	65 687
2009/2010	41	152	0,23	65 560
2010/2011	95	180	0,28	64 125
2011/2012	86	212	0,34	61 778
2012/2013	85	202	0,33	60 323
2013/2014	78	269	0,46	58 554
2014/2015	71	301	0,51	58 919

1) Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneiksi katsotaan sellaiset oppivelvollisuusikäiset, jotka eivät lukuvuoden aikana ja lukuvuodesta 2010/2011 lähtien kevätlukukauden aikana lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen. Tiedot lukuvuodesta 2010/2011 alkaen eivät ole täysin verrannollisia aiempiin vuosiin. Oppivelvollisuutensa laiminlyöneitä voi olla kaikilla luokka-asteilla.

2) Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ovat oppivelvollisuusiän ohittaneita, jotka eivät ole oppivelvollisuutensa aikana suorittaneet peruskoulun koko oppimäärää.

# Laatuseloste: Koulutuksen keskeyttäminen

## 1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa kuvataan vuoden aikana tapahtunutta perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen keskeyttämistä. Peruskouluissa keskeyttämistä kuvataan koulupudokastiedoilla, joihin sisältyvät oppivelvollisuutensa lukuvuoden aikana ja lukuvuodesta 2010/2011 lähtien kevätlukukauden aikana kokonaan laiminlyöneet sekä oppivelvollisuusiän ohittaneet, ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa.

Perusasteen jälkeisen koulutuksen keskeyttämistiedot lukuvuodelta 2013/2014 on saatu seuraamalla syyskuussa 2013 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2014. Perusasteen jälkeisen koulutuksen keskeyttämistilasto on laadittu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamien henkilö pohjaisten opiskelija- ja tutkintotietojen perusteella. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai ei suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi. Tilaston laatimista varten ei ole suoritettu erillistä tiedonkeruuta.

Keskeyttämisen laskemiseksi opiskelijoita on seurattu tiettyssä loogisessa järjestyksessä, jossa tutkinnon suorittaminen on priorisoitu aina ennen opiskelua. Lähtökohtana on oppilaitos ja koulutus, jossa opiskelija opiskeli 20.9.2013. Tarkastelun edetessä vaiheittain saadaan tietoa esim. koulutusala ja koulutussektoria vaihtaneista sekä tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan keskeyttäneistä.

Tilaston keskeisin tarkastelukohde on koulutussektori:

- lukiokoulutus (nuorten opetussuunnitelman mukainen koulutus)
- ammatillinen koulutus (toinen aste, pääsääntöisesti nuorille suunnattu koulutus, oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen koulutus)
- ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)
- yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot).

Tietoja on tuotettu myös muista näkökulmista: oppilaitoksen, koulutusalan, opintoalan ja maakunnan mukaan.

Oppisopimuskoulutus ei sisälly ammatillisen koulutuksen keskeyttämislukuihin, mutta oppisopimuksen purkautumisesta neljän kuukauden koeajalla ja sen jälkeen on kerätty erikseen tietoja.

Peruskoulun koulupudokastiedot ovat oppilaitostason tietoja, jotka Tilastokeskus on saanut kunnilta ja muilta opetuksen järjestäjiltä.

Tilastolain 280/2004 (muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (48/1992) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolotilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta ja työssäkäynnistä.

## 2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Perusasteen jälkeisen koulutuksen keskeyttämistilasto perustuu henkilö pohjaisiin opiskelija- ja tutkintotietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt oppilaitoksilta. Peruskoulun koulupudokastiedot perustuvat Tilastokeskuksen opetuksen järjestäjiltä keräämiin kouluittaisiin tietoihin. Työssäkäyntitiedot perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon, jonka lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaaineistoja. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

Perusasteen jälkeisessä koulutuksessa lukuvuoden 2013/2014 keskeyttämistilaston lähtökohtana on tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijamäärä 20.9.2013. Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä poikkeaa kuitenkin kokonaisopiskelijamäärästä, sillä osa opiskelijoista on jouduttu poistamaan aineistosta laskennallisista syistä.

## Vuoden 2013 kokonaisopiskelijamäärän ja keskeyttämistilastossa käytetyn opiskelijamäärän vertailu

Koulutussektori	Kokonaisopiskelijamäärä	Opiskelijamäärä, josta keskeyttäminen on laskettu	Erotus
Lukiokoulutus	103 914	96 270	- 7 644
Ammatillinen koulutus (kalenterivuoden tiedot)	321 736	125 541	- 196 195
Ammattikorkeakoulukoulutus	138 719	128 539	-10 180
Yliopistokoulutus	163 759	140 707	- 23 052

Lukiokoulutuksessa suurin osa erotuksesta selittyy aikuisten opetussuunnitelmaa noudattavien opiskelijoiden poistamisesta, ammatillisessa koulutuksessa näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja oppisopimuskoulutuksessa olevien opiskelijoiden poistamisesta, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevien poistamisesta ja yliopistokoulutuksessa lisensiaatintutkintokoulutuksessa, tohtorintutkintokoulutuksessa ja lääkärin erikoistumiskoulutuksessa olevien opiskelijoiden poistamisesta.

### Ennen keskeyttämisen laskemista kokonaisopiskelijamäärästä on poistettu:

- Henkilöt, joilla on puutteellinen henkilötunnus. Suuri osa heistä on ulkomaalaisia.
- Syyskuussa 2013 opiskeleviksi ilmoitetut, jotka olivat suorittaneet ko. koulutuksen jo ennen syyskuuta 2013.
- Vuosina 2013–2014 lakkautetut oppilaitokset, koska lakkautetun oppilaitoksen opiskelijoiden seurantatiedot häviävät.

### Lukiokoulutus

Tilasto sisältää vain nuorille suunnatun lukiokoulutuksen. Joukosta on poistettu ne henkilöt, jotka oppilaitoksen ilmoituksen mukaan noudattavat aikuisten opetussuunnitelmaa. Lisäksi lukuvuoteen 2004/2005 asti on poistettu ne henkilöt, jotka opiskelevat oppilaitoksissa, jotka ylioppilastutkintorekisterissä on määritelty ns. aikuislukioiksi. Lukuvuodesta 2005/2006 lähtien aineistosta ei ole poistettu ns. aikuislukioita, sillä tätä tietoa ei saa enää ylioppilastutkintorekisteristä.

Ennen vuotta 2008 lukio-opintonsa aloittaneet on poistettu tilastosta. Pääsääntöisesti heidän ei pitäisi enää olla oppilaitoksen kirjoilla.

### Toisen asteen ammatillinen koulutus

Tilasto sisältää ammatillisen koulutuksen toisen asteen, ei opisto- eikä ammatillista korkea-astetta. Perusjoukosta on lisäksi poistettu:

- näyttötutkintoon valmistava koulutus (näyttötutkinto suoritetaan erillään koulutuksesta)
- oppisopimuskoulutus (näyttötutkinto suoritetaan erillään koulutuksesta)
- työvoimapolitiittinen koulutus
- ammatilliset erityisoppilaitokset (kaikki opiskelijat eivät suorita koko tutkintoa)
- ennen vuotta 2008 opintonsa aloittaneet (pääsääntöisesti heidän ei pitäisi enää olla oppilaitoksen kirjoilla).

Lukuvuoden 2013/2014 keskeyttämistiedot eivät sisällä Jyväskylän aikuisopistoa ja Pohjois-Savon opistoa puutteellisten seurantatietojen vuoksi.

### Ammattikorkeakoulukoulutus

Tilasto ei sisällä ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

Vuodesta 2002 lähtien ammattikorkeakoulukoulutuksen luvuissa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat. Tämä on voinut vaikuttaa keskeyttämisten määriin.

Lukuvuosien 2011/2012–2013/2014 keskeyttämistiedot eivät sisällä Poliisiammattikorkeakoulua, sillä keskeyttämistä ei ole voitu laskea puutteellisten seurantatietojen vuoksi. Lukuvuosittaisen keskeyttämistilaston laskennassa tarvitaan opiskelijatiedot kahdelta vuodelta. Jos nämä tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoiset, keskeyttämistä ei lasketa.

Poliisiammattikorkeakoulussa annettavan poliisipäällystökoulutuksen koulutusrakenne on muuttunut siten, että poliisipäällystön A-opinnot on tilastoitu vuodesta 2007 lähtien ammatilliseksi koulutukseksi, kun aiemmin kaikki Poliisiammattikorkeakoulun antama koulutus tilastoitiin ammattikorkeakoulukoulutukseksi.

### **Yliopistokoulutus**

Tilasto sisältää alemmaa tai ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevat. Luvuissa ei ole mukana lisensiaatin- tai tohtorintutkintoa eikä lääkärin erikoistumiskoulutusta suorittavia. Maanpuolustuskorkeakoulu sisältyy tietoihin lukuvuodesta 2010/2011 alkaen.

Lukuvuoden 2002/2003 keskeyttämistiedot eivät sisällä Taideteollista korkeakoulua, lukuvuoden 2004/2005 tiedot eivät sisällä Svenska handelshögskolania ja lukuvuoden 2010/2011 eivät sisällä Turun yliopistoa, sillä keskeyttämistä ei ole voitu laskea puutteellisten opiskelijatietojen vuoksi. Lukuvuosittaisen keskeyttämistilaston laskennassa tarvitaan opiskelijatiedot kahdelta vuodelta. Jos nämä tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoiset, keskeyttämistä ei lasketa.

Yliopistokoulutus poikkeaa muista koulutuksista tällä tavoin lasketussa keskeyttämisessä. Koska koulutukselle ei ole määritelty normipituutta samalla tavalla kuin muissa koulutuksissa, opiskelija voi olla yliopiston kirjoissa hyvinkin pitkään. Opiskelijarekistereissä voi olla mukana todellisuudessa opintonsa keskeyttäneitä. Tietojen vertailtavuuteen eri vuosina voi vaikuttaa ajoittain tapahtuva yliopistojen opiskelijarekisterien päivittäminen, jossa rekistereistä poistetaan pitkään kirjoilla olleita henkilöitä, joilla ei ole ollut opintosuorituksia vuosiin.

Yliopistojen opiskelijamäärätieto on vuodesta 2002 lähtien 20.9. tilanteen mukainen (aiemmin 31.12.). Tiedusteluajankohdan muutos on voinut kasvattaa keskeyttämisten määrää, jos ilmoittautumisajoista huolimatta osa opiskelijoista on ilmoittautunut vasta tiedusteluajankohdan jälkeen.

## **3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus**

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

Mikäli oppilaitosten ilmoittamissa tiedoissa on puutteellisuksia, ne yleensä vaikuttavat perusasteen jälkeisen koulutuksen keskeyttämistietoihin lisäämällä keskeyttämisten määrää.

Taulukoissa perusasteen jälkeisen koulutuksen keskeyttämistietoja ei ole ilmoitettu alle 45 opiskelijan ryhmistä satunnaisvaihtelun vaikutuksen vuoksi. Nämä tiedot ovat kuitenkin mukana kaikissa kokonaismäärissä.

## **4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus**

Keskeyttämistilastoaineisto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät noin 18 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Peruskoulun koulupudokastiedot ilmestyvät noin 9 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

## **5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys**

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan Koulustilastot-vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen Internet-sivuilta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät sekä Internet-sivuilta että painetuista luokituskäsikirjoista.

## **6. Tilastojen vertailukelpoisuus**

Perusasteen jälkeistä koulutusta koskevan keskeyttämistilaston laatiminen on aloitettu lukuvuodesta 2000/2001 alkaen. Jonkin verran eri vuosien vertailtavuuteen vaikuttavat tilastoinnissa tapahtuneet



muutokset ja tilastoaineiston laadun paraneminen. Peruskoulun koulupudokastietoja on saatavissa lukuvuodesta 1999/2000 alkaen.

## 7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

## Lisätietoja

Heli Hiltunen 029 551 3314  
Vastaava tilastojohtaja:  
Jari Tarkoma

koulutustilastot@tilastokeskus.fi  
www.tilastokeskus.fi  
Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: [www.tilastokeskus.fi/palaute](http://www.tilastokeskus.fi/palaute)

---

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus  
puh. 029 551 2220  
[www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi)

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy  
puh. 020 450 05  
[asiakaspalvelu.publishing@edita.fi](mailto:asiakaspalvelu.publishing@edita.fi)  
[www.editapublishing.fi](http://www.editapublishing.fi)

ISSN 1796-0479  
= Suomen virallinen tilasto  
ISSN 1798-9280 (pdf)